

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ»

КАФЕДРА

Економічної теорії та права
(повна назва кафедри)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи
Р. Б. Папірник

« 04 » вересня 2019 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

спеціальність Макроекономіка
(назва навчальної дисципліни)

освітньо-професійна програма 281 «Публічне управління та адміністрування»
(шифр і назва спеціальності)

освітній ступінь «Управління та адміністрування регіональних економічних систем»
(назва освітньої програми)

форма навчання бакалавр
(назва освітнього ступеня)

розробник денна
(денна, заочна, вечірня)

Кобзар Надія Іванівна
(прізвище, ім'я, по батькові)

1. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

В курсі розглядаються питання виникнення макроекономіки, як науки її предмет і функції, місце в системі економічних наук. Досліджуються проблеми макроекономіки і макрорегулювання, макроекономічні показники в системі національних рахунків та методики їх обчислення. Головною проблемою визначається макроекономічна нестабільність та форми її прояву, шляхи зменшення негативних наслідків. Аналізується макроекономічна рівновага та її теоретичні моделі, зокрема моделі і механізми ринкового та державного регулювання економіки: фіскальна і монетарна політика держави. Надається характеристика теоретичних моделей економічного зростання та сучасне бачення практичного його забезпечення

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

	Години	Кредити	Семестр	
			I	II
Всього годин за навчальним планом, з них:	120	4		120
Аудиторні заняття, у т.ч:	60			60
лекції	38			38
лабораторні роботи				
практичні заняття	22			22
Самостійна робота, у т.ч:	60			60
підготовка до аудиторних занять	11			11
підготовка до контрольних заходів	10			10

виконання курсового проекту або роботи				
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	9			9
підготовка до екзамену	30			30
Форма підсумкового контролю				екзамен

3. СТИСЛИЙ ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни формування системи знань про механізм функціонування національної економіки на основі сучасних макроекономічних теорій, обґрунтованих світовою і вітчизняною наукою, та досвіду макроекономічної практики.

Завдання дисципліни вивчення методів дослідження макроекономічних процесів, ринкових механізмів та механізмів макроекономічної політики щодо регулювання економіки, інструментів впливу держави на макроекономічні пропорції, теоретичних моделей та практичних можливостей економічного зростання національної економіки.

Пререквізити дисципліни «Економічна теорія», «Економічний розвиток», «Національна економіка», «Економіка зарубіжних країн».

Постреквізити дисципліни «Філософія», «Мікроекономіка», «Сучасні економічні системи», «Концепції розвитку сучасної економіки», «Міжнародна економіка», «Соціальна економіка», «Основи бізнесу», «Основи регіональної економічної політики».

Компетентності:

ЗК-1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

ЗК-19. Здатність виявляти базові закономірності функціонування сучасної економіки на макrorівні та мікрорівні.

Заплановані результати навчання.

РН.39. Пояснювати та обговорювати принципи механізму функціонування та розвитку національної економіки; обчислювати основні макроекономічні показники; аналізувати макроекономічні результати функціонування та розвитку національної економіки; оцінювати ефективність економічної політики.

Методи навчання пояснювально-ілюстративний, метод проблемного викладання, метод стимулювання навчальної діяльності, частково-пошуковий (евристичний), опосередкованого керівництва, дослідницький.

Форми навчання індивідуальні, групові, колективні, фронтальні.

4. СТРУКТУРА (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб.	с.р
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи макроекономічного розвитку національної економіки.					
Макроекономіка: предмет, методи аналізу функції.	7	2	2		3
Вимірювання результатів макроекономічного розвитку СНР.	7	2	2		3
Макроекономічна нестабільність та безробіття.	9	4	2		3
Макроекономічна нестабільність та інфляція.	9	4	2		3
Сукупний попит. Закон і крива сукупного попиту. Детермінанти сукупного попиту.	2	2			
Сукупна пропозиція, закон і крива сукупної пропозиції. Детермінанти сукупної пропозиції.	7	2	2		3

пропозиції. Детермінанти сукупної пропозиції. Макроекономічна рівновага.				
Разом за змістовим модулем 1	41	16	10	15
Змістовий модуль 2. Моделі і механізми регулювання макроекономічного розвитку				
Класична модель макроекономічної рівноваги.	7	2	2	3
Кейнсіанська модель макроекономічної рівноваги: загальна характеристика.	11	6	2	3
Фіскальна система, її елементи та функції. Державне регулювання економіки за допомогою фіскальних інструментів.	11	6	2	3
Грошові агрегати та їх вимір. Банківська система, її функції та її елементи.	11	6	2	3
Державне регулювання економіки за допомогою монетарних інструментів.	3		2	1
Теорії економічного зростання	6	2	2	2
Разом за змістовим модулем 2	49	22	12	15
Підготовка до екзамену	30			30
Всього годин	120	38	22	60

5. ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1	Макроекономіка: предмет, методи аналізу, функції.	2
2	Вимірювання результатів макроекономічного розвитку. Система національних рахунків.	2
3,4	Макроекономічна нестабільність та безробіття.	4
5,6	Макроекономічна нестабільність та інфляція.	4
7	Сукупний попит. Закон і крива сукупного попиту. Детермінанти сукупного попиту.	2
8	Сукупна пропозиція, закон і крива сукупної пропозиції. Детермінанти сукупної пропозиції. Макроекономічна рівновага.	2
9	Теорії загальної рівноваги. Класична модель макроекономічної рівноваги.	2
10,11. 12	Кейнсіанська модель макроекономічної рівноваги: загальна характеристика.	6
13,14. 15	Фіскальна система, її елементи та функції. Державне регулювання економіки за допомогою фіскальних інструментів.	6
16,17. 18	Грошові агрегати та їх вимір. Банківська система, її функції та її елементи. Державне регулювання економіки за допомогою монетарних інструментів.	6
19	Теорії економічного зростання	2
	ВСЬОГО:	38

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1	Макроекономіка : предмет, методи аналізу, функції	2
2	Вимірювання результатів макроекономічного розвитку. Система національних рахунків	2
3	Макроекономічна нестабільність та безробіття	2

4	Макроекономічна нестабільність та інфляція.	2
5	Сукупний попит. Закон і крива сукупного попиту. Детермінанти сукупного попиту	2
6	Сукупна пропозиція, закон і крива сукупної пропозиції. Детермінанти сукупної пропозиції.	2
7	Класична модель макроекономічної рівноваги	2
8	Кейнсіанська модель макроекономічної рівноваги: загальна характеристика.	2
9	Фіскальна система, її елементи та функції. Державне регулювання економіки за допомогою фіскальних інструментів.	2
10	Грошові агрегати та їх вимір. Банківська система, її функції та її елементи. Державне регулювання економіки за допомогою монетарних інструментів.	2
11	Теорії економічного зростання	2
	ВСЬОГО:	22

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Лабораторні заняття не передбачені навчальним планом.

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ п/п	Вид роботи / Назва теми	Кількість годин
	підготовка до аудиторних занять	11
	підготовка до контрольних заходів	10
	виконання курсового проекту або роботи	
	опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях:	9
	Діалектика регулювання національної економіки.	1
	Методи економічного аналізу в курсі макроекономіки	1
	Графіки, їх побудова та значення.	
	Історія виникнення та розвитку СНР. Структура СНР	1
	Динаміка національного виробництва.	1
	Особливості кривої сукупного попиту та сукупної пропозиції	1
	Порівняльна характеристика класичної та кейнсіанської моделей макроекономічної рівноваги.	1
	Кількісна теорія грошей та її еволюція.	1
	Опрацювання бюджету на поточний рік: доходна частина, видатки, дефіцит (профіцит)	1
	Система оподаткування в Україні.	1
	підготовка до екзамену	30
	ВСЬОГО:	60

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Основними методами контролю є письмовий, усний, тестовий, практична перевірка (розв'язування практичних задач).

10. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Критерії оцінки виконання завдань змістового модуля 1. «Теоретичні основи макроекономічного розвитку національної економіки»

Форма поточного контролю – контрольна робота.

Структура завдання контрольної роботи складається з 4-х типів питань:

1 – теоретичне питання;

2 – 10 питань на засвоєння термінів і понять (словниковий диктант);

3 – 10 тестів;

4 – 2 задачі.

Максимальна кількість балів, яку може отримати студент, за результатами поточного контролю, становить – 100 балів. 10 балів студент отримує, якщо він не має пропусків занять і активно працював на практичних заняттях. 90 балів максимально студент може отримати за виконання завдання контрольної роботи. Відповідно структурі завдання та складності питань:

- перше питання оцінюється у - 20 балів;

- друге - 20 балів;

- третє - 10 балів;

- кожна задача (20 балів) - 40 балів.

Теоретичне питання оцінюється у 20 балів, якщо студент у повному обсязі розкрив питання за структурою та його змістом. При цьому виклав матеріал логічно, послідовно, самостійно, продемонстрував вміння робити узагальнення, висновки.

В межах від 11 до 19 балів за теоретичне питання студент отримує у разі, якщо відображена структура питання, названі основні терміни, але не надані їх визначення, не розкритий їх зміст.

Якщо студент визначає окремі фрагменти питання, не розкриваючи їх суті він отримує 1 - 10 балів.

Якщо питання зовсім не розкрито, або студент неправильно зрозумів його суть і дає відповідь, яка не стосується цього питання, він отримує 0 балів.

Кожна правильна відповідь на друге питання дає 2 бали, на третє – 1 бал, неправильна відповідь на друге чи третє питання – 0 балів.

Оцінка розв'язання задачі:

20 балів студент отримує, якщо визначені формули за якими розв'язується задача, зроблено розрахунки, відповідь правильна.

Якщо студент написав формули, за якими розв'язується задача, показав послідовність необхідних обчислень, але допустив помилку у розрахунках, то можна вважати, що студент виконав задачу в основному, він отримує 11-19 балів.

1-10 балів студент отримує, якщо написав формули розв'язання задачі і не встиг зробити розрахунки.

Задача вважається не розв'язаною, якщо студент не зміг визначити формули і хід розв'язання задачі та зробити розрахунки. Він отримує 0 балів.

Враховуючи названі критерії оцінки виконання контрольної роботи, студент отримує у сумі ту кількість балів, яка відображає рівень виконання завдання.

Критерії оцінки виконання завдань змістового модуля 2 «Моделі і механізми регулювання макроекономічного розвитку»

Форма поточного контролю – контрольна робота.

Структура завдання контрольної роботи складається з 4-х типів питань:

1 – 10 питань на засвоєння термінів і понять (словниковий диктант);

2 – 10 тестів;

3 – 10 питань типу «правильно/неправильно»;

4 – 2 задачі.

Максимальна кількість балів, яку може отримати студент, за результатами поточного контролю, становить – 100 балів. 10 балів студент отримує, якщо він не має пропусків занять і активно працював на практичних заняттях. 90 балів максимально студент може отримати за виконання завдання контрольної роботи. Відповідно структурі завдання та складності питань:

- перше питання оцінюється у - 20 балів;

- друге - 20 балів;
- третє - 10 балів;
- кожна задача (20 балів) - 40 балів.

Кожна правильна відповідь на перше питання дає 2 бали, на друге – 2 бали, третє – 1 бал, неправильна відповідь на перше, друге чи третє питання оцінюється в 0 балів.

Оцінка розв'язання задачі:

20 балів студент отримує, якщо визначені формули за якими розв'язується задача, зроблено розрахунки, відповідь правильна.

Якщо студент написав формули, за якими розв'язується задача, показав послідовність необхідних обчислень, але допустив помилку у розрахунках, то можна вважати, що студент виконав задачу в основному, він отримує 11-19 балів.

1-10 балів студент отримує, якщо написав формули розв'язання задачі і не встиг зробити розрахунки.

Задача вважається не розв'язаною, якщо студент не зміг визначити формули і хід розв'язання задачі та зробити розрахунки. Він отримує 0 балів.

Враховуючи названі критерії оцінки виконання контрольної роботи, студент отримує у сумі ту кількість балів, яка відображає рівень виконання завдання.

Критерії екзаменаційної оцінки

Екзамен проводиться у письмовій формі. Оцінюється робота з розрахунку 100 балів. Екзаменаційний білет містить 4 завдання. Перше завдання теоретичне, повне розкриття якого оцінюється у 40 балів. Друге завдання – тестове містить 5 тестів, загальна оцінка завдання – 10 балів. Третє завдання – словниковий диктант, в ньому названо 10 категорій (понять), необхідно дати їх визначення. Повна відповідь оцінюється у 30 балів. Четверте завдання – задача, правильне розв'язання якої оцінюється у 20 балів.

Перше завдання оцінюється у 40 балів, якщо теоретичне питання розкрито повністю, матеріал викладено логічно і послідовно мають місце аналіз, узагальнення, висновки, відповідь є самостійною.

Якщо перше питання розкрито не у повному обсязі, мають місце зауваження викладача – студент отримує 30 - 39 балів.

20-29 балів – відповідь оцінюється, якщо не визначені складові питання та не розкрито їх зміст

10 - 19 балів студент отримує, якщо розкриті лише окремі аспекти питання, відсутній системний аналіз.

0-9 балів студент отримує, якщо в цілому питання не розкрито, а надано лише його окремі фрагменти.

Кожна правильна відповідь на друге завдання (тести) дає 2 бали.

Кожна правильна відповідь на третє завдання дає 3 бали.

Правильне розв'язання задачі оцінюється у 20 балів. Якщо хід розв'язання задачі правильний, а в розрахунках допущені помилки – задача оцінюється у 10-19 балів. 1-9 балів студент отримує, якщо визначив формули розв'язання задачі, а розрахунки відсутні. Якщо студент не зміг або не встиг розв'язати задачу - отримує 0 балів.

Студент, який не набрав за результатами поточного контролю та екзамену 60 балів вважається невістигаючим.

Підсумкова оцінка з дисципліни визначається як середньоарифметична від змістового модуля 1, змістового модуля 2 та екзаменаційної оцінки

Порядок зарахування пропущених занять. Студенту, який пропустив лекцію необхідно законспектувати її, виконати самостійну роботу у конспекті (за пропущеною темою) та показати конспект викладачеві. Пропущені практичні заняття студент відпрацьовує на поточних консультаціях викладача, розкриваючи в усній формі тему пропущеного практичного заняття. Контрольну роботу пропущеного поточного контролю необхідно написати у призначений викладачем час.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Закон України «Про державний бюджет на 2017 рік».
2. Закон України «Про підприємництво». // ВВРУ. – 2017. - № 14.
3. Закон України «Про власність» // Відомості Верховної Ради України. – 1991. № 20.
4. Закон України «Про обмеження монополізму та недопущення недобросовісної конкуренції у підприємницькій діяльності». // ВВРУ. – 1992. - № 21.
5. Закон України «Про ціни і ціноутворення» // ВВРУ. – 1990. № 52.
6. Закон України «Про банки і банківську діяльність» // ВВРУ. – 1991. - № 25.
7. Закон України «Про зайнятість населення» // ВВРУ. – 1991. - № 14.
8. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» // ВВРУ. – 1991. - № 29.
9. Закон України «Про підприємства в Україні» // ВВРУ. – 1991. - № 24.
10. Закон України «Про податкову систему в Україні» // ВВРУ. – 1991.
11. Концепція переходу України до ринкової економіки. Розд. 5 Державне регулювання ринкових відносин. // ВВРУ. – 1990. - № 48.
12. Декларація про Державний суверенітет України. Розд. 6 «Економічна самостійність» ВВРУ. – 1990. - № 31.
13. Агапова Т.А., Серегина С.Ф. Макроекономіка: Учебник / Под общей ред. д.э.н., проф. А.В. Сидоровича; МГУ им. М.В. Ломоносова.- 5-е изд., перераб. и доп. – М.: Издательство «Дело и Сервис», 2002.
14. Аналітична економія: Макроекономіка і мікроекономіка: Підручник: У 2-х кн. — Кн. 1: Вступ до аналітичної економії. Макроекономіка. — 2-ге вид., випр. і доп. Затверджено МОН / За ред. С.М. Панчишина. - К.: Знання, 2013. — 615 с.
15. Базилевич В.Д., Баластрик Л.О. Макроекономіка. Навчальний посібник. - К.: Атіка, 2002^р.
16. Базилевич В.Д., Базилевич К.С., Баластрик Л.О., Макроекономіка: Підручник / За ред. В.Д. Базилевича.- 2-ге вид., випр. - К.: Знання, 2005 р.
17. Бланшар О. Макроекономіка. Учебник. / Пер. 2-го изд. – М.: Высшая Школа Экономики (Государственный Университет), 2015. 672 с.
18. Кейнс Дж. М. Общая теория занятости, процента и денег. - М.: Прогресс, 1978.
19. Макконелл К. Р., Брю С. Л. Экономикс: принципы, проблемы и политика / Пер. 19-го англ. изд. – М.: ИНФРА-М, 2016. – 1028 с.
20. Макроекономіка: навчальний посібник / М. Л. Данилович - Кропивницька, П. І. Стецюк, І. О. Тивончук – Львів: Видавництво Львівської політехніки - 2014. - 292 с.
21. Макроекономіка: Учебник / В. Д. Базилевич, Е. С. Базилевич, Л. А. Баластрик; под ред. В. Д. Базилевича. — К. : Знання, 2015. — 694 с.
22. Панчишин Степан.- Макроекономіка: Навч. посібник. Вид. 2-ге, стереотипне. – К.: Либідь, 2002.
23. Пилипенко Г.М. Макроекономіка. Навч. посібник – Д.: Національний гірничий університет, 2006.
24. Самуельсон П. Э., Нордхауз В. Д. Экономика / Пер. с англ.: 19-е изд. – М.: Диалектика-Вильямс, 2017. – 1360 с.
25. Солонінко К. С. Макроекономіка [текст] : навч. посіб. / К. С. Солонінко – К. : «Центр учбової літератури», 2015. – 200 с.

Допоміжна

1. Менкью Н.Г. Принципы экономикс. 4 изд. / Пер. с англ. – СПб. : Питер, 2012. – 672 с.
2. Савченко А.Г. та ін. Макроекономіка: Підручник .- К: Либідь, 1995.
3. Соболев В.М. Макроекономіка – Харьков: «Студцентр», 1997.
4. Селищев А.С. Макроекономіка.- Питер, 2001.
5. Задоя А.А., Петруня Ю.Е. Макроекономіка: Учебник. – К.: О-во «Знання», КОО, 2004.
6. Економічна теорія: Підручник / За ред. В.М. Тарасевича. – Дніпродзержинськ: ДДТУ, 2005. - с. 262-275.

7. Вечканов Г.С., Вечканова Г. Р. Макроекономика. – СПб.: Питер, 2002.
8. Гальперин В. М., Гребенников П.И., Леусский А.И., Тарасевич Л.С. Макроекономика: Учебник / Общ. ред. Л.С. Тарасовича. – СПб.: Экон. шк., 1994.
9. Долан Э. Дж. Макроекономика. – СПб.: 1994.
10. Дорнбуш Р., Фишер С. Макроекономика. -М.: Изд-во МГУ, 1997.
11. Задоя А. А., Петруня Ю. Е. - Основы экономики: Учебн. пособие. - К.: Виша школа.- Знання. 1998.
12. Менкью Н. Г. Принципы экономики. 4-е изд. / Пер. с англ. – СПб.: Питер, 2012. – 672 с.
13. Фишер С., Дорнбуш Р., Шмалензи Р. Экономика / Пер. с англ. 2-го изд. - М.: Дело ЛТД, 1995. - 864 с.
14. Хейне П., Беттке П. Дж., Причитко Д. Экономический образ мышления. - М.: Диалектика-Вильямс, 2016. – 528 с.

12. INTERNET-РЕСУРСИ

1. Офіційний сайт Національного банку України: [електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>
2. Офіційний сайт Державної служби статистики України [електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

Розробник _____ (підпис) _____ (Н. І. Кобзар)

Гарант освітньої програми _____ (підпис) _____ (О .О. Кахович)

Силабус затверджено на засіданні кафедри
економічної теорії та права
Протокол від «28» 08 2019 року №1